



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2262/2022
17.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници по тужби тужиле АА из села ..., општина ..., чији је пуномоћник Марко Пековић, адвокат у ..., против туженог Република Србија, Министарство правде, Прекршајни суд у Прокупљу, коју заступа Државно правобранилаштво у Београду, ради утврђења и поништаја решења о отказу, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1550/21 од 19.11.2021. године, у седници већа одржаној дана 17. новембра 2022. године, донео је следећу

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против става првог изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1550/21 од 19.11.2021. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду 18П1 3458/2019 од 19.01.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле да се утврди да је тужилца засновала радни однос на неодређено време код туженог почев од 02.05.2017. године, као неоснован; ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле да се поништи, као незаконито, решење Прекршајног суда у Прокупљу V – 35 Су број ../19 од 30.09.2019. године, као неоснован; ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев тужиле да се обавезе тужени да тужиљу реинтегрише у процес рада, као неоснован; ставом четвртим изреке, обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 34.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1550/21 од 19.11.2021. године, ставом првим изреке, потврђена је првостепена пресуда у ставу првом изреке и жалба тужиле је у том делу одбијена, као неоснована. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у ставу другом, трећем и четвртном изреке и предмет је у том делу враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне другостепене пресуде (став први изреке), тужилца је изјавила благовремену и дозвољену ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући другостепену пресуду у побијаном делу по одредби члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...18/20), Врховни касациони суд је одлучио да ревизија тужиље није основана.

Пресуда је донета без учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју суд у ревизијском поступку пази по службеној дужности. На друге битне повреде поступка, ревидент не указује.

Ревидент сматра да је требало да нижестепени судови на утврђено чињенично стање примене одредбу члана 37. став 6. Закона о раду, уместо одредаба члана 63. и 63а Закона о државним службеницима, те да је у конкретном случају наступио преображај радног односа тужиље. Према разлозима ревизије, тужиљи радни однос није заснован због привремено повећаног обима посла, код чињенице да је радила у континуитету 53 месеца на систематизованом радном месту, које је упражњено још од 2015. године. Указује на злоупотребу законских овлашћења од стране туженог, те да је након што је тужиљи престао радни однос, тужени засновао радни однос по истом основу трећем лицу. И по одредбама из члана 96. Закона о изменама и допунама Закона о државним службеницима („Сл. гласник РС“ бр 95/2018) која је важила током 2019. године, државни орган је могао да са запосленим који ради на одређено време због повећаног обима посла дуже од 2 године да заснује радни однос на неодређено време, спровођењем интерног конкурса. Права тужиље су повређена кривицом туженог послодавца, у ситуацији када јој рад на одређено време није заснован у складу са Законом о државним службеницима, те сматра да се на основу члана 4. став 1. Закона о државним службеницима има применити члан 37. став 6. Закона о раду и утврдити да је наступио преображај радног односа.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била у радном односу у Прекршајном суду у Прокупљу на одређено време, на радном месту ... радника .. почев од 01.05.2015. године, по основу више сукцесивно закључених уговора на одређено време до 31.03.2016. године. Почев од 01.04.2016. године, тужиља је у Прекршајном суду у Прокупљу обављала послове на радном месту сарадника за ..., по сукцесивно закљученим уговорима на одређено време до 30.09.2019. године, када јој је по решењу туженог Су V -35 ../19 од 30.09.2019. године престао радни однос због истека времена на који је заснован. Тужиља је у периоду 04.05.2015. - 07.05.2019. године закључила укупно 11 уговора о раду на одређено време са туженим, ради обављања наведених послова, при чему је након истека сваког од ових уговора вршена одјава тужиље на основу донетих решења о престанку радног односа због истека рока на који је радни однос на одређено време заснован, а потом и нова пријава на обавезно социјално осигурање. Дана 31.08.2017. године, тужиља је положила државни испит по програму за високо образовање, пошто је претходно завршила Високу ... школу струковних студија, док је у време заснивања радног односа имала је завршену средњу ... школу. Правилником о унутрашњем уређењу и исстематизацији радних места од 28.07.2010. године код туженог је било систематизовано радно место ... радник ..., а Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места од 13.01.2016. године је систематизовано радно место самосталног извршиоца за Тужиљи је престао радни

однос због истека уговора на одређено време, по решењу туженог Су V-35 ../19 од 30.09.2019. године, против ког решења се није жалила.

Првостепени суд је применом одредби члана 63. став 6. Закона о државним службеницима сматрао да је тужбени захтев да се утврди да је тужиља засновала радни однос на неодређено време неоснован, јер закључује да су наведеном одредбом прописани случајеви када радни однос на одређено време може да прерасте у радни однос на неодређено време, који се у конкретном случају не стичу. Тужиља није обављала приправнички стаж у државном органу, нити је засновала радни однос на одређено време путем јавног конкурса, па нису испуњени услови за прерастање радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време. Другостепени суд прихвата изнето становиште првостепеног суда и налази да је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд правилно применио материјално право, одредбе члана 63. став 3. Закона о државним службеницима, када је одбио тужбени захтев за утврђење да је тужиља засновала радни однос на неодређено време код туженог почев од 02.05.2017. године.

Нижестепени судови су правилном применом материјалног права извели закључак да је тужбени захтев неоснован.

Тужиљи је решењем Су V -35 ../19 од 30.09.2019. године престао радни однос са наведеним датумом, заснован на одређено време у Прекршајном суду у Прокупљу почев од 01.04.2016. године до 30.09.2019. године на радном месту за ..., због протеча рока на који је заснован у складу са чланом 126. став 1. тачка 1. Закона о државним службеницима.

Одредбама Закона о државним службеницима („Службени гласник РС”, бр. 79/2005, 81/2005, 83/2005, 64/2007, 67/2007, 116/2008, 104/2009, 99/2014, 94/2017, 95/2018) су уређена права и дужности државних службеника, што је била тужиља. Према одредби члана 4. став 1. тог закона, на права и дужности државних службеника који нису уређени овим или посебним законом или другим прописом примењују се општи прописи о раду. Одредбама из члана 63. одређено је када може да се заснује радни однос на одређено време, између осталог у одређеним случајевима и без обавезе спровођења интерног или јавног конкурса, како је тужиља заснивала радни однос, али не и у случају привремено повећаног обима посла, јер је прописано у ставу 2 да се радни однос на одређено време због привремено повећаног обима посла заснива након спроведеног јавног конкурса у складу са овим законом. Према одредби из става 6. наведеног члана, радни однос на одређено време не може да прерасте у радни однос на неодређено време, изузев приправнику, кад положи државни или посебан стручни испит и државном службенику на одређено време који је у складу са ставом 2. и 4. овог члана засновао радни однос због привремено повећаног обима посла.

Како је радни однос тужиљи заснован код туженог на основу решења туженог на одређено време, а нису испуњени законом предвиђени услови за прерастање радног односа у радни однос на неодређено време, то су правилно нижестепени судови применили материјално право садржано у члану 63. став 6. Закона о државним

службеницима, када су одбили тужбени захтев за утврђење да је тужиља засновала радни однос на неодређено време код туженог.

Неосновано ревидент указује у ревизији на погрешну примену материјалног права наводима да је у конкретном случају требало применити одредбе члана 37. Закона о раду из разлога што су решења о заснивању радног односа на одређено време тужељи код туженог доношена по основу из члана 63. став 1. тачка 2. Закона о државним службеницима, због повремено повећаног обима посла који постојећи број државних службеника не може да изврши, у ком случају су права и дужности тужиљи уређена Законом о државним службеницима, па и могућност прерастања радног односа на неодређено време, па нема места примени наведене одредбе Закона о раду, као закона који се супсидијарно примењује.

На основу наведеног, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одбио ревизију тужиоца као неосновану.

**Председник већа-судија
Бранко Станић с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**